

Välkommen till en myllrande storstad

Detta är ekarnas land.

Här står de flerhundraåriga jättarna sida vid sida.

De mäktiga träden, det öppna landskapet och det frikostiga ljuset gör Brunsbo äng till en perfekt plats för en picknick i det gröna.

Det är inte svårt att känna vördnad för en ek. De knubbiga och knotiga träden står för trygghet. Att slå sig ner under en ek och luta nacken mot dess skrovliga stam är ett suveränt sätt att koppla av.

Eklandskapet i Brunsbo äng är alltså en utmärkt plats för en stunds vila i vardagen.

Äng och hage

Brunsbo äng. Namnet borde säga allt. Detta är alltså en hundra hektar stor äng. Men så är det inte. Ängen är bara femton hektar. Resten är hage med betande djur.

Äng eller hage. För de flesta besökare saknar kanske begreppen betydelse. Idag används ordet "äng" för de flesta öppna gräsmarker. Men ängen är traditionellt benämningen på en slättermark. På ängen gick inga djur. Ängen slogs istället med lie för att få vinterfoder, hö, till kreaturen.

Astrid Lindgrens landskap

Ängen är idag utrotningshotad. För drygt hundra år sedan (i slutet av 1800-talet) hade vi 1,2 miljoner hektar äng i Sverige. Det är en svindlande summa - som motsvarar 1,7 miljoner fotbollsplaner. Idag återstår bara 4.500 hektar äng i Sverige.

Alltså 6.400 fotbollsplaner.

Vi vill inte på något vis förstöra din dag med dystra besked, men vill ändå påminna om att det gamla svenska landskapet – som många av oss matats med i Astrid Lindgrens böcker om Emil i Lönneberga och Barnen i Bullerbyn – är på väg att försvinna. Kanske för gott.

Göktytan trivs vid Brunsbo.

Gammal by

Under vikingatiden – runt år 1000 – var Brunsbo äng en by. Det går fortfarande att se dunkla spår av gamla bygator, fägator och åkerlappar i terrängen.

Men biskop Gerlaksson hade andra ambitioner. Gerlaksson lät, tror man, bygga biskopsborgen Brunsbo på 1400-talet. I samma veva flyttade han på gamla Brunsbo by. Biskopen behövde nämligen området för foderproduktion till sina djur. Nu blev Brunsbo slättermarker – och förblev så under flera hundra år. Det skapade ett helt nytt landskap.

Lunglav.

Slätter på ängen. En bild från förr.

Myllrande storstad

I det mäktiga eklandskapet frodas livet. I trädkronorna flyger de stornäbbade stenknäckarna av och an, och om försommaren ropar göktytan – vår kanske mest okända hackspett – i området.

På och i ekstammarna trivs allehanda mossor, lavar, svampar och insekter. Det finns inget svenskt träd som är lika viktigt för den biologiska mångfalden som eken.

Trädet är en myllrande storstad för livet i det lilla. Det skapar mångfalden. Alltså mängder av olika livsformer, sida vid sida. Det är också en rikedom att begrunda, med nacken mot en skrovlig stam.

Korallticka.

* Brunsbo äng

🇬🇧 Brunsbo äng

The Brunsbo storäng (meadow) nature reserve is the land of oaks. These gigantic trees, which are several hundred years old, stand here side by side.

These magnificent trees, the open landscape and the wonderful light make Brunsbo äng the perfect place for an al fresco picnic.

In this mighty oak-dominated landscape, life literally abounds. The hawfinch with their huge beaks flying back and forth in the treetops and, in the early summer, the cry of the wryneck – Sweden's probably least well-known woodpecker – can be heard in the area.

Moss, lichen, fungi and insects of many different kinds can all be found on and inside the trunks of the oak trees. There is no Swedish tree that is as important for biological diversity as the oak. This tree is a business metropolis for life at micro level.

§ FÖRESKRIFTER

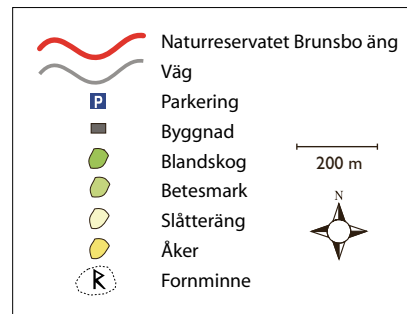
Det är förbjudet att...

- ...fälla, bryta kvistar eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar.
- ...förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning.
- ...framföra cykel, moped, motordrivet fordon eller annat transportmedel annat än på genom reservatet gående allmän väg.
- ...parkera annat än på anvisad parkeringsplats.
- ...tälta eller ställa upp husvagn.
- ...göra upp eld.
- ...anbringa tavla, plakat, affisch eller andra störande anordningar.
- ...gräva upp växter.
- ...plocka blommor för avsalu.

🇬🇧 REGULATIONS

It is prohibited to...

- ... cut down trees and bushes, break off twigs or branches or damage living or dead trees and bushes in some other way
- ... destroy or damage fixed natural objects or surfaces
- ... ride bicycles or mopeds or drive motor vehicles or any other form of transport anywhere, except on the public roads in the nature reserve
- ... park anywhere other than at designated parking lots
- ... put up a tent or park a caravan
- ... light fires
- ... put up pictures, signs, posters or other disruptive items
- ... dig up plants
- ... pick flowers with a view to selling them

Smörbollar i Brunsbo äng.

PRODUKTION Länsstyrelsen i Västra Götalands län 2009 | TEXT Jan Mogel
 ILLUSTRATIONER Niklas Johansson och Göran Boström | LAYOUT Tone Lund